4. Азаров Д. С. Злочини у сфері комп'ютерної інформації (кримінально-правове дослідження): [монографія] / Д. С. Азаров. – К.: Атіка, 2007. – 304 с.

5. Карчевський М. В. Злочини у сфері використання комп'ютерної техніки: [навчальний посібник] / М. В. Карчевський. – К.: Атіка, 2010. – 168 с.

6. Шишка І. Р. До проблеми кіберзлочинності в Україні / І. Р. Шишка // Право та управління. – 2012. - № 3. - С. 607 – 618.

Макушев П. В.

декан юридичного факультету

Дніпропетровського гуманітарного університету

кандидат юридичних наук, професор

(м. Дніпро, Україна)

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС СТОРІН ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Відповідно до Конституції України, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (ст. 3 Конституції України). Права людини представляють собою певні можливості людини, необхідні для її існування та розвитку в конкретно-історичних умовах, які об'єктивно визначаються досягнутим людством рівнем розвитку і мають бути рівними для усіх людей. Таким чином, природний характер прав людини знаходить свій прояв у тому, що вони надаються від народження і їх виникнення не обумовлене волевиявленням якоїсь особи, в тому числі держави. Крім того, людина не може бути позбавлена її прав або свавільно обмежена в них. З цією тезою пов'язана наступна ознака прав людини - їх невід'ємний характер. Позбавлена прав людина не може бути повноцінним суб'єктом не тільки у вузькому, юридичному сенсі, як суб'єкт права, а й у більш широкому розумінні, як особистість, оскільки не має гарантованих можливостей брати участь у вирішенні питань суспільного й свого власного життя. Права людини окреслюють той простір, який забезпечує кожній людині умови її самореалізації.

Права людини мають визнаватися державою й закріплюватися у законодавстві. Визнання державою прав людини шляхом закріплення їх у Конституції чи в іншому

законі є не тільки формальним (процедурним) моментом, але також має досить конкретну соціальну цінність для їх реалізації. Річ у тім, що хоча права людині не «даруються» державою і їх виникнення не залежить від її волевиявлення, але визнання, забезпечення й захист прав і свобод людини є однією з основних функцій демократичної держави, що потребує їх формулювання на законодавчому рівні.

Принципи, на яких ґрунтується інститут прав і свобод людини та громадянина, є наступними: невідчужуваність і непорушність прав і свобод людини (ст. 21 Конституції України); визнання усіх людей вільними та рівними у своїй гідності та правах (ст. 24 Конституції України); невичерпність прав і свобод людини та громадянина, закріплених Конституцією (ст. 22 Конституції); гарантованість прав і свобод з боку держави (ст. З Конституції України); недопустимість звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів; рівність громадян перед законом; заборона привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними та іншими ознаками (ст. 24 Конституції України); визнання за іноземцями та особами без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користування тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, - за винятками, встановленими Конституцією, законами та міжнародними договорами України (ст. 26 Конституції України).

Рішення судових і не судових органів, інших юрисдикційних органів, що стоять на захисті майнових і особистих немайнових прав громадян, юридичних осіб і держави, є обов'язковими і підлягають виконанню на всій території України. Не виконанні добровільно, вони виконуються примусово в порядку, встановленому законом України «Про виконавче провадження». Отже, виконанням рішень суду та інших юрисдикційних органів завершується процес захисту суб'єктивних майнових і особистих немайнових прав громадян та юридичних осіб шляхом їх фактичної реалізації у порядку виконавчого провадження, встановленого законом [1, с. 121].

Виконавче провадження є процесуальною формою, котра гарантує примусову реалізацію рішення суду та інших юрисдикційних органів, реалізацію підтверджених ними прав і обов'язків суб'єктів матеріальних правовідносин цивільної справи [2, с. 5]. Рішення, дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби можуть бути оскаржені стягувачем та іншими учасниками виконавчого провадження (крім боржника) до начальника відділу, якому безпосередньо

підпорядкований державний виконавець, або до керівника відповідного органу державної виконавчої служби вищого рівня чи до суду.

Боржник має право оскаржувати рішення, дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби виключно в судовому порядку. Скарга на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця подається начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець [3, с. 29]. Рішення, дії чи бездіяльність начальника відділу можуть бути оскаржені до вищестоящого органу державної виконавчої служби.

Скарга у виконавчому провадженні подається у письмовій формі та має містити: найменування органу державної виконавчої служби, до якого вона подається; повне найменування (ім'я) стягувача та боржника, їх місце проживання чи перебування (для фізичних осіб) або знаходження (для юридичних осіб), а також найменування (ім'я) представника сторони виконавчого провадження, якщо скарга подається представником; реквізити виконавчого документа (вид документа, найменування органу, що його видав, день видачі та номер документа, його резолютивна частина); зміст оскаржуваних рішень, дій чи бездіяльності та норму закону, яку порушено; викладення обставин, якими скаржник обґрунтовує свої вимоги; підпис скаржника або його представника із зазначенням дня подання скарги [4, с. 248].

Скарга, подана у виконавчому провадженні начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, розглядається у десятиденний строк з дня її надходження. За результатами розгляду скарги начальник відділу виносить постанову про її задоволення чи відмову, яка в десятиденний строк може бути оскаржена до вищестоящого органу державної виконавчої служби або до суду [5, с. 72]. Скарга, подана без додержання вимог, викладених у частині шостій цієї статті, розглядається начальником відділу в порядку, встановленому Законом України "Про звернення громадян». Контроль за своєчасністю, правильністю і повнотою виконання рішень державним виконавцем здійснюють начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, а також керівник вищестоящого органу державної виконавчої служби.

Начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, при здійсненні контролю за рішеннями, діями державного виконавця під час виконання рішень має право у разі, якщо вони суперечать вимогам закону, своєю постановою скасувати постанову або інший процесуальний документ (або їх частину), винесені у виконавчому провадженні державним виконавцем, визнати недійсним скла-

дений державним виконавцем акт, зобов'язати державного виконавця провести виконавчі дії в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження». Начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або державний виконавець з власної ініціативи, чи за за явою сторони виконавчого провадження може виправити допущені у процесуальних документах, винесених у виконавчому провадженні державним виконавцем, граматичні чи арифметичні помилки, про що виноситься відповідна постанова [6, с. 153]. Керівник вищестоящого органу державної виконавчої служби у разі виявлення порушень вимог закону визначає їх своєю постановою та надає доручення начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, щодо проведення вищезазначених дій. Постанови, можуть бути оскаржені в десятиденний строк з дня їх винесення у порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження.

Висновок.

Таким чином, захист прав сторін у виконавчому провадженні є головним принципом виконання судових рішень в Україні, і саме на цьому принципі базується вітчизняне законодавство про виконавче провадження.

Список використаних джерел:

1. Сібільов Д. Принципи законності та верховенства права у виконавчому провадженні: ідеологічні аспекти їх реалізації / Д. Сібільов // Вісник Академії правових наук України. - 2012. - № 1. - С. 118 – 126.

2. Клименко О.С. Адміністративно-правове регулювання діяльності державної виконавчої служби щодо примусового виконання рішень майнового характеру: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»/ О.С. Клименко. – Дніпропетровськ, 2011. – 21 с.

3. Щербак С.В. Процесуальні гарантії прав боржника у виконавчому провадженні / С.В. Щербак // Правовий вісник Української академії банківської справи. - 2011. - № 1. - С. 26 – 31.

4. Бевзенко В.М. Участь в адміністративному судочинстві України суб'єктів владних повноважень : правові засади, підстави та форми : Монографія / В. М. Бевзенко. − К. : Прецедент, 2010. − 475 с.

5. Крупнова Л. Значення принципу законності в Діяльності Державної виконавчої служби України / Л. Крупнова // Теорія і практика інтелектуальної власності. - 2013. - № 1. - С. 69 – 74.

6. Германюк М.О., Сафронова Є.М. Процедурні принципи державної служби: аналіз проблем реалізації та нормативного закріплення / М.О. Германюк, Є.М. Сафронова // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. – 2013. – № 1 (2). – С. 151 – 157.

Камінська Н. В.,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри конституційного права та прав людини

Національна академія внутрішніх справ

(м. Київ, Україна)

ПРИРОДА АНТИТЕРОРИСТИЧНОГО ПРАВА, ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМ

На жаль, функціонування сучасних правових систем не завжди належним чином забезпечує ефективне підтримання миру та безпеки. А терористичні та інші небезпечні загрози різновекторного масштабу – від національного, регіонального до універсального – зумовлюють необхідність виокремлення якісно нових правових інститутів та галузей чи підгалузей.

Не дивлячись на широкий комплекс політичних, економічних, соціальних, культурних та інших підстав поширення терористичних актів, міжнародної терористичної діяльності, актів агресії, перед вітчизняними й зарубіжними дослідниками постала потреба вивчення їх правової природи, ефективних засобів їх попередження та боротьби.

Неодноразово акцентувалось на доцільності формування міжнародного антитерористичного права як міжгалузевої міжсистемної галузі міжнародного права, що є відповіддю на багатоаспектну й багаторівневу терористичну загрозу глобального характеру, в епіцентрі якої знаходиться небезпечний міжнародний злочин – тероризм [1].

Разом з тим, міжгалузевий характер даної галузі підтверджується тим, що міжнародно-правове регулювання боротьби з тероризмом здійснюється за допомогою принципів і положень таких існуючих галузей міжнародного права як-то: право міжна-